

SENSORYKA I PODSTAWY PERFUMERII

Agata
Jabłońska-Trypuć

Ryszard
Farbiszewski

MedPharm Polska

SENSORYKA I PODSTAWY PERFUMERII

Agata Jabłońska-Trypuć, Ryszard Farbiszewski

Wydanie pierwsze

SPIS TREŚCI

Przedmowa	9
Rozdział I	
Podstawowe zmysły człowieka: słuch, smak, wzrok, powonienie i dotyk.	
Ich budowa, funkcje i znaczenie w życiu człowieka	11
Narządy zmysłów	15
Zmysły chemiczne	16
Drgania i dźwięk	24
Światło i widzenie	27
Skóra i zmysł dotyku	30
Rozdział II	
Podział substancji zapachowych w zależności od ich pochodzenia i budowy chemicznej	34
Substancje zapachowe pochodzenia zwierzęcego	34
Ambra	34
Kastoreum	36
Piżmo	36
Cywet	37
Skatol	37
Substancje zapachowe pochodzenia roślinnego	38
Olejki eteryczne	38
Żywice i balsamy	40
Substancje zapachowe syntetyczne	42
Obowiązujące normy i przepisy dla substancji zapachowych	45
Rozdział III	
Podział substancji zapachowych w zależności od posiadanej grupy funkcyjnej	46
Alkohole i fenole	46
Alkohole alifatyczne	47
Alkohole alicykliczne	49
Alkohole alifatyczne nienasycone	50
Alkohole terpenowe	50
Alkohole aromatyczne	55
Fenole i ich pochodne	56
Etery	58
Eter dietylowy	58

Aldehydy i ketony.....	61
Aldehydy alifatyczne.....	62
Aldehydy terpenowe.....	62
Aldehydy aromatyczne.....	64
Ketony terpenowe.....	67
Estry i laktony.....	70

ROZDZIAŁ IV

Charakterystyka rodzin zapachowych.

Właściwości olejków eterycznych i pozyskiwanie zapachów z roślin.....	73
Nuty górne.....	75
Nuty serca.....	76
Nuty bazowe.....	78
Mieszanie olejków i własne kreacje zapachów.....	80
Uwagi i przeciwwskazania do stosowania olejków eterycznych.....	82
Przechowywanie i trwałość olejków.....	83
Technologia produkcji wyrobów perfumeryjnych.....	83
Metody pozyskiwania zapachów z roślin.....	86
Metody badania substancji zapachowych.....	86
Metoda <i>head space</i>	90
Metoda <i>scent living</i>	90

Rozdział V

Rodzaje perfum, ich skład chemiczny, przemiany fizykochemiczne i utrwalanie.....	91
Skład chemiczny perfum.....	91
Woda.....	91
Alkohol etylowy C ₂ H ₅ OH.....	91
Rodzaje perfum.....	92
Przemiany fizykochemiczne kompozycji zapachowych na skórze.....	94
Utrwalanie zapachów.....	94

Rozdział VI

Rola podłoża przy sporządzaniu kompozycji zapachowych.....	96
Środki higieniczne i artykuły gospodarstwa domowego.....	101

Rozdział VII

Znaczenie czynników zapachowych w przyrodzie, gospodarce i życiu codziennym człowieka.....	102
Feromony.....	102

Struktura chemiczna feromonów	105
Podział feromonów zwierząt i człowieka ze względu na strukturę chemiczną.....	106
Fenole	106
Alkohole.....	106
Aldehydy	107
Ketony.....	108
Kwasy karboksylowe.....	111
Estry.....	112
Zastosowanie praktyczne feromonów	113
Feromony występujące u ludzi	113
Aromaterapia	114
Podstawowe zabiegi stosowane w aromaterapii	116
Masaż.....	116
Inhalacje.....	118
Kąpiele	118
Okłady	119
Płukanie.....	119
Pielęgnacja kosmetyczna skóry i włosów	119
Odświeżacze powietrza, nawilżacze powietrza, kadzidełka, kominki aromaterapeutyczne.....	119

Rozdział VIII

Olejki eteryczne – ich pochodzenie, występowanie, skład chemiczny, właściwości fizykochemiczne, farmakologiczne i aromaterapeutyczne	121
Historia substancji perfumeryjnych.....	121
Ogólny skład chemiczny, miejsce powstawania olejków i ich rola w roślinach	126
Występowanie olejków w świecie roślinnym.....	129
Właściwości fizykochemiczne olejków eterycznych.....	132
Charakterystyka wybranych olejków eterycznych i roślin olejkowych.....	132
Olejek arnikowy	132
Olejek rumiankowy	133
Olejek miętowy	133
Olejek szałwiowy.....	134
Olejek piołunowy.....	134
Olejek anyżowy	135
Olejek kminkowy.....	135
Olejek kolendrowy.....	135
Olejek kopru włoskiego.....	136
Olejek melisowy	136

Olejek tymiankowy.....	137
Olejek pomarańczowy.....	137
Olejek walerianowy	138
Olejek tatarakowy	138
Olejek lawendowy.....	139
Olejek rozmarynowy	139
Olejek jałowcowy	140
Olejek eukaliptusowy	140
Olejek goździkowy.....	141
Olejek pieprzowy	141
Olejek gałki muskatołowej.....	141
Olejek cytrynowy.....	142
Olejek sosnowy.....	142
Olejek gorczyczny	143
Olejek krwawnikowy.....	143
Olejek różany.....	144
Olejek lubczykowy.....	144
Olejek imbirowy.....	145
Olejek drzewa herbacianego.....	145
Zestawienie podstawowych właściwości i zastosowań olejków eterycznych	146
Bibliografia	149
Spis ilustracji	152
Skorowidz	153